

Украјински олигарси (Ринат Ахметов, Игор Коломојски, Виктор Пинчук...) још једном су - примењујући максимум из "Гепарда" Ђузепеа Томазија ди Лампедузе "Ако желимо да све остане исто морамо све да променимо" - насамарили грађане Украјине. Годину дана од политичког цунамија, који је почистио бившу власт на председничким и парламентарним изборима, нови председник Володимир Зеленски и његова странка "Слуга народа" све више личе на своје претходнике, односно корумпиране администрације Порошенка, Јануковича, Јушченка и Кучме.

Зеленски није успео да трансформише фикцију у стварни живот. Све оно што је полазило за руком глумцу-комичару у његовој телевизијској серији "Слуга народа", у реалности се претвара у фарсу или ноћну мору. Већ у првој години владавине Зеленски је очистио владу од свих истинских бораца против корупције и барјактара увођења професионализма и изградње институција. Један за другим су падали премијер Хончарук, министарка финансија Маркарова, министар економије Милованов, главни

јавни тужилац Рјабошопка а на крају и гувернер Националне банке Смолиј, банкар који ужива велики углед у ММФ-у и Светској банци.

Постављање контроверзног мешетара Михаила Сакашвилија, бившег председника Грузије и марионете некадашњег потпредседника САД Дика Чејнија, на место председника Националног савета за реформе, је ругање свима који су веровали да Украјина може да буде боље место за живот. Поверити Сакашвилију спровођење реформи и борбу против корупције је као када бисте пироману поверили шибице на чување.

Смена премијера Хончарука и довођење Дениса Шмихала, менаџера од поверења најмоћнијег човека у Украјини Рината Ахметова, јасан је показатељ жеље шефа државе да држи равнотежу између тајкуна. Ахметов припада групи олигарха која се супротставља острашћеним ултранационалистичким тајкунима попут министра унутрашњих послова Авакова и Коломојског, који су оснивачи и финансијери неонацистичке паравојне формације “Батаљон Азов”, на првој линији у Донбасу.

Зеленски је искористио пандемију коронавируса да на мала врата поново испарцелише земљу на олигархске феуде: Ахметов је добио источну Украјину и односе са Донбасом, Коломојски Запорошку област а Пинчук Дњепропетровску област. Мислити да је Зеленски могао да направи мудрији избор или да одигра другачије ову партију улази у сферу наивног поимања вођења политике у бившој совјетској републици. Украјином се и даље управља између пар вила олигарха а не на релацији Банкова (резиденција председника Украјине) и Рада (украјински парламент).

Мр. Зе, како су Зеленског ословљавали током изборне кампање, нашао се у игри која је много веће од њега: како на унутрашњем тако и на међународном плану. Као што је нераскидиво везана за однос између олигарха, украјинска политика је снажно условљена интересима САД и Русије. Зеленски, све и да хоће, не може да прави чуда, једино што може да уради је да избегава да прави додатну штету и да жонглира између САД и Русије, не стајући отворено ни на чију страну до краја. Мир, демократизација, стабилност и напредак Украјине зависе од баланса односа између локалних тајкуна и равнотеже у односима Русије и САД и донекле ЕУ.

Петар Порошенко је покушао да учврсти своју власт и да добије одрешене руке од САД и ЕУ водећи русофобну и филоатлантску политику. Стратегија бившег председника

Украјине се заснивала на убеђивању Брисела, Париза, Берлина и Вашингтона да приме Украјину у НАТО а он ће Украјинце претворити пасдаране Запада према заједничком непријатељу – Русији.

Порошенкова политика се спотакла на погрешној представи о односу водећих чланица ЕУ према Москви. За разлику од САД и њених сателита у ЕУ (Пољска, Румунија, прибалтичке републике), Берлин, Париз и Рим не желе од Русије да праве непријатеља према коме треба подигнути зид, већ економског партнера. Део украјинског естаблишмента и даље подлеже теоријама појединих делова америчке администрације и чланица НАТО да Русија жели да анектира Донбас, као Крим.

За Путина Донбас нема значај Крима и не пада му на памет да проширује Русију на Доњецк и Луганск: њему је Донбас потребан у функцији заустављања ширења НАТО. Руска политика у источној Украјини није агресивна већ дефанзивна. У Кремљу верују да су у тзв. вин-вин позицији: са замрзнутим конфликтом у Донбасу Украјина никада неће ући у НАТО, ако се имплементира мировни план “Минск 2” о реинтеграцији Донбаса који предвиђа давање аутономије у свим деловима Украјине где су етнички Руси већина, Москва ће имати ефикасан инструмент у рукама да спречи унутар украјинских институција сваки покушај уласка Украјине у НАТО.

Већина грађана Украјине не би подржала имплементацију мировног споразума из Минска. Залеђени конфликт је постао опција коју добар део Украјинаца подржава јер не желе да се одрекну своје територије, али ни да буду заробљеници Донбаса будући да су свесни да са русофонским аутономним областима њихови снови о приближавању ЕУ и НАТО не би имали велике шансе да се остваре.

